

Luty 2020

Chronograf

EUROPEJSKI

01.02.2020 – o północy polskiego czasu brexit stał się faktem, a Wielka Brytania po 47 latach członkostwa opuściła Unię Europejską. Po ponad 3,5 roku, czyli dokładnie po 1317 dniach od referendum brexitowego, które odbyło się w czerwcu 2016 r., Wielka Brytania przestała być państwem członkowskim UE. Tym samym rozpoczął się 11-miesięczny okres przejściowy, w którym mają obowiązywać dotychczasowe unijno-brytyjskie porozumienia, a na terenie Wielkiej Brytanii obowiązywać ma unijne prawo. Do końca 2020 r. jest czas na wynegocjowanie nowej umowy handlowej między Londynem a Brukselą.

05.02.2020 – Komisja Europejska opublikowała Komunikat ws. Przeglądu Zarządzania Gospodarczego. Komisja chce poprzez konsultacje dokonać oceny efektywności obecnych ram gospodarczych i fiskalnych, w szczególności „sześciopaku” i „dwupaku” - reform wprowadzonych przy okazji kryzysu, który rozpoczął się w 2008 roku. Analiza skupiała się przede wszystkim na:

- zapewnieniu stabilności finansów publicznych i wzrostu gospodarczego, a także unikaniu zaburzeń równowagi makroekonomicznej;
- umożliwieniu ściślejszej koordynacji polityki gospodarczej; oraz
- wspieraniu konwergencji w zakresie wyników gospodarczych państw członkowskich.

Oceniając propozycję, Sekretarz Generalny Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych Luca Visentini powiedział, że związki zawodowe widzą planowany przegląd jako szansę na zerwanie z polityką oszczędności i rozpoczęcie programu inwestycji oraz pozytywnej konwergencji warunków pracy i życia. Zdaniem EKZZ, zasady przewidziane w poszczególnych dokumentach określających ramy zarządzania są zbyt złożone i nie odpowiadają na nowe potrzeby. EKZZ podkreślił również, że rola dialogu społecznego musi zostać znacznie bardziej wzmocniona dialog powinien stać się elementem składowym polityki zarządzania gospodarczego.

11-12.02.2020 – w Brukseli odbyła jest konferencja oceniająca funkcjonowanie Europejskich Rad Zakładowych. W tym roku koncentrowano dyskusję na analizie raportu z badań przeprowadzonych wśród ponad 1600 członków ERZ oraz rad zakładowych Spółek Europejskich. Autorami badań są eksperci Europejskiego Instytutu Związków Zawodowych Stan de Spiegelaere oraz Roman Jagodziński. Raport pokazał, że w większości przypadków ERZ są ograniczane do roli forum przekazywania informacji przez zarządy korporacji i brakuje w nich realnych konsultacji. Ponadto, badanie pokazało, że w niewielu radach ich członkowie mają dostęp do szkoleń pomagających im w wykonywaniu funkcji. Z drugiej strony, członkowie ERZ przyznają, że ich komunikacja z poziomem lokalnym jest słaba, a pracownicy, których reprezentują, nie mają wystarczającej wiedzy o działaniach ERZ. Zwrócono uwagę na to, że sytuacja wydaje się być lepsza, tam gdzie działa koordynator związkowy wyznaczany przez właściwą federację europejską. W ocenie twórców raportu sprawnie funkcjonujący koordynator może pobudzać ERZ do większej aktywności oraz do bardziej zdecydowanego egzekwowania swoich praw wobec zarządu korporacji. W wydarzeniu wzięło udział ponad 200 uczestników. Była to kolejna edycja konferencji, której organizatorami są Europejskie Centrum Kompetencji Partycypacji Pracowniczej EWPC oraz Europejski Instytut Związkowy ETUI.

19.02.2020 – Komisja Europejska wydała Białą Księgę w sprawie sztucznej inteligencji: Europejskie podejście do doskonałości i za-

ufania. Komisja informuje w dokumencie, że sztuczna inteligencja (AI – artificial intelligence) może przynieść wiele korzyści konsumentom i pracownikom. Jednocześnie, dostrzega się szereg zagrożeń, w tym materialne (dla bezpieczeństwa i zdrowia osób, w tym utrata życia, szkody rzeczowe), jak i niematerialne (utrata prywatności, ograniczenie prawa do wolności słowa, naruszenie godności ludzkiej, dyskryminacja związana np. z dostępem do zatrudnienia). Dlatego KE zwraca uwagę, że należy pracować nad ramami regulacyjnymi, które ograniczą ryzyka związane z potencjalnymi negatywnymi skutkami dla Europejczyków. Jako istotne jawi się sprawowanie nadzoru przez człowieka nad AI.

20-21.02.2020 – pomimo dwóch dni obrad i konsultacji przywódcom państw członkowskich Unii Europejskiej nie udało się uzgodnić kształtu unijnego budżetu na lata 2021-2027. Nową propozycję budżetową jednomyślnie odrzuciła Grupa Przyjaciół Spójności. Premier Mateusz Morawiecki, mimo braku porozumienia, był zadowolony z wyników szczytu. Podkreślał, że udało się utrzymać spójność Grupy Przyjaciół Spójności oraz zablokować cięcia w najważniejszych dla tych państw członkowskich obszarach. Podkreślał też, że z leżącej na stole propozycji Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027 udało się wykreślić „negatywne dla Polski źródła finansowania”.

21.02.2020 – Ponad 80% central związkowych zrzeszonych w Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych opowiedziało się za europejską płacą minimalną. Było to zwieńczenie procesu konsultacji związkowych

w ramach EKZZ w odpowiedzi na pierwszą fazę konsultacji prowadzonych w tej sprawie przez Komisję Europejską po tym jak we wrześniu 2019 roku działania w tej sprawie zapowiedziała nowa przewodnicząca KE Ursula von der Leyen. Wszystkie polskie centrale związkowe poparły tę inicjatywę. NSZZ „Solidarność” zabiega przy tym o wzmocnienie systemu rokowań zbiorowych w Polsce. W przyjętym przez związki stanowisku wyrażono postulat, by do wprowadzenia jednolitych ram dotyczących wynagrodzenia minimalnego doszło za pomocą dyrektywy. Przeciwnie stanowisku były przede wszystkim centrale związkowe z krajów skandynawskich.

24.02.2020 – w Warszawie ministrowie resortów rolnictwa państw Trójmorza omawiali proponowany podział środków w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i podpisali wspólną deklarację ws. finansowania WPR, w tym płatności bezpośrednich. Ministrowie spotkali się także z prezydentem Andrzejem Dudą i unijnym komisarzem ds. rolnictwa Januszem Wojciechowskim. „Środki na Wspólną Politykę Rolną na pewno nie mogą być niższe niż dotychczas” – oświadczył prezydent Duda. Podkreślił przy tym, że jest to “wspólne stanowisko wszystkich ministrów krajów naszej części Europy”.

25.02.2020 – Europejska Konfederacja Związków Zawodowych (EKZZ) zorganizowała happening przed siedzibą Komisji Europejskiej. Celem inicjatywy było przekonanie KE, by ta włączyła dyrektywę w sprawie przejrzystości wynagrodzeń ze względu na płć do pakietu dotyczącego równości płci, który Komisja miała przedstawić w marcu. Zdaniem

EKZZ przejrzystość wynagrodzeń jest sposobem na rozwiązanie problemu dyskryminacji, który doprowadził do 16% różnicy w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn w Europie. Liderzy EKZZ wzywają do wprowadzenia:

- zakazu stosowania klauzul dotyczących tajemnicy płacowej w umowach;
- obowiązkowego corocznego audytu płac (w tym wszystkich premii) uzupełnionego o grzywny za nieprzestrzeganie przepisów;
- prawa pracowników do żądania od kolegów danych dotyczących wynagrodzenia, w tym informacji o wynagrodzeniu ze względu na płć;
- wsparcia dla rokowań zbiorowych jako najlepszego sposobu na wyeliminowanie różnic w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn;
- zasad mających na celu powstrzymanie pracodawców przed ukrywaniem się za prywatnością, ochroną danych lub obciążeniem administracyjnym.

26.02.2020 – Komisja Europejska opublikowała Zimowy Pakiet w ramach Semestru Europejskiego. Analiza objęła wyzwania, które stoją przed państwami członkowskimi UE. Wśród kluczowych tematów znalazła się zrównoważona i konkurencyjna transformacja w kierunku gospodarki przyjaznej ludziom i środowisku. Dokonano również przeglądu implementacji Europejskiego Filara Praw Socjalnych w poszczególnych państwach. Analizy są dokonywane w czterech obszarach: zrównoważone środowisko, poprawa wydajności, sprawiedliwość i stabilność makroekonomiczna. Ponadto, raporty oceniają postępy państw członkowskich dotyczące osiągnię-

cia Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Dokument skomentował lider Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych Luca Visentini. Stwierdził, że Komisja trafnie diagnozuje rosnące nierówności płacowe jako poważne wyzwanie. Zwrócił uwagę na konieczność zapewnienia wyższego wynagrodzenia minimalnego w poszczególnych państwach oraz potrzebę wzmocnienia systemów rokowań zbiorowych w UE. Do dokumentu odniosła się również Liina Carr z EKZZ, która powiedziała, że błędem Komisji jest dalsze podkreślanie potrzeby cięć długu publicznego w okresie gdy inwestycje publiczne pozostają na niskim poziomie. Zaznaczyła, że potrzebne jest prowadzenie dialogu społecznego i włączenie partnerów społecznych w tworzenie polityk publicznych.

27.02.2020 – w Warszawie, w Przedstawicielstwie Komisji Europejskiej odbyło się spotkanie Michela Barniera, głównego unijnego

negocjatora umowy postbrexitowej z polskimi partnerami społecznymi. Tego samego dnia spotkał się on z premierem Mateuszem Morawieckim, a także wziął udział w posiedzeniach senackiej Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej oraz sejmowej komisji ds. UE. Barnier mówił m.in. o konieczności zachowania jednolitego stanowiska UE ws. dalszych negocjacji z Wielką Brytanią. Wyraził także pogląd, że rząd Zjednoczonego Królestwa nie będzie zainteresowany przedłużeniem okresu przejściowego po 1 stycznia 2021 r. Tak więc konieczne jest nastawienie się na trudne, ale szybkie rozmowy, tak aby nie doszło do bezumownego rozstania Wielkiej Brytanii z UE.

27.02.2020 – była polska minister finansów, obecnie zasiadająca w zarządzie Narodowego Banku Polskiego Teresa Czerwińska została wybrana na nowego wiceprezesa Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI).